

Virtuaalinen kumppanuuspöytä

Järjestöystävällinen kunta
27.1.2021 klo 17-19

Tervetulosanat Teija Matalamäki Etelä-Pohjanmaan järjestöt mukana muutoksessa -hankkeesta.

Evijärvi-Kauhava-Kaksineuvoinen -yhteistyöllä on pidetty aiemmin kaksi kumppanuuspöytää.

Tämä on historian ensimmäinen virtuaalinen kumppanuuspöytä.

Ilmoittautuneista oli 18 paikallisten järjestöjen edustajia, 17 sellaisten tahojen edustajia, joiden toiminta-alue on suurempi kuin pelkästään Evijärvi ja Kauhava sekä 9 Evijärven, Kauhavan tai kuntayhtymä Kaksineuvoisen viranhaltijaa

Itse tapahtumaan saatiin koolle loppujen lopuksi enimmillään 48 osallistujaa verkossa ja lisäksi 7 liveosallistujaa Lehtopirtillä (Kauhavan Invalidit ry).

Puhetta johti Tarja Tenkula Rakennemuutos-hankkeesta.

Järjestelyissä ovat yhteistyössä olleet lisäksi mukana eteläpohjalaiset Leader-ryhmät, Aijjoos-toiminta ja Järvilakeuden kansalaisopisto.

Kunnanjohtaja Mikko Huhtala, Evijärvi

Järjestöt ovat suuri voimavara kunnalle ja tärkeä yhteistyötaho. Pienelle kunnalle kuten Evijärvi järjestöyhteistyö ei ole priorisointiasia, vaan välttämättömyys. Kunnalla ei olisi yksin sellaisia resursseja toteutettavaksi, mitä järjestöjen kautta ja järjestöjen yhteistyönä pystytään tuottamaan.

Myös rahallisesti iso merkitys. On useita rahoitustahoja, joista kunta ei edes pystyisi rahoitusta saamaan, mutta haku on mahdollista jonkin järjestön kautta.

Evijärvellä pidetään järjestöt mukana kunnan toiminnassa ja osallistetaan kunnan toiminnan suunnitteluun strategian valmistelusta ja toiminnan seuraamisesta lähtien. On esimerkiksi erilaisia työryhmiä (elinkeinotyöryhmä, liikuntatyöryhmä, vanhus- ja vammaisneuvosto ym.)

Virtuaalinen pöytä hieno asia, mutta lisäksi toivotaan, että pian päästään jälleen myös kyläkerroksille, joilla jaetaan ajatuksia, saadaan ideoita ja suunnitellaan toimintaa. Tapahtumia järjestetään paljon yhteistyössä järjestöjen kanssa, suurimpana Evijärvi-viikko. Järjestöt tuovat toimintaa kuntaan ja kylille.

Järjestöjen kanssa on myös kumppanuussopimuksia ja kunta on avoin uusiin sopimuksiin. Järjestöjen käyttöön tarjotaan kerhotiloja sekä kohde- ja toiminta-avustuksia. Isona tukemuotona on kylien kehittämisasiä, josta erilaisiin hankkeisiin järjestöt ja yhdistykset voivat hakea avustusta.

Evijärven kohdalla pystytään kaikkiin kohtiin laittamaan merkintä järjestöystävällisen kunnan kriteereissä.

Kuntayhtymän johtaja Piia Kujala, kuntayhtymä Kaksineuvoinen

Tervetuloa kuntayhtymän puolesta. Tämä on kolmas kumppanuuspöytä, mutta ensimmäinen Teamsin kautta. Kumppanuuspöytä on jo vakiintumassa toimintatavaksi meidän alueella. Kuntayhtymä saanut paljon uusia ideoita tätä kautta.

Ensimmäisenä tavoitteena oli nimenomaan toimijoiden yhteistyön lisääminen. Kuntayhtymässä järjestöt tekevät mittavaa yhteistyötä esimerkiksi virkistystoiminnassa asukkaille ja asiakkaille. Kiitos jo tehdystä yhteistyöstä.

Kuntayhtymässäkin järjestöt ovat mukana toiminnan suunnittelussa: ikäpoliittisen strategian päivitys, vanhusneuvosto ym.

Vaikka korona on rajoittanut toimintaa, on ollut ilo nähdä, kuinka järjestöt ovat kehittäneet uutta toimintaa. Järjestöjen rooli on yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen nykyihmisen arjen hallinnassa. Lisää henkilöitä tarvitaan järjestötoimintaan mukaan. Kun yhdessä ponnistellaan sen eteen, saadaan pysyvyyttä ja sitoutumista myös niihin toimintoihin, joita kuntayhtymä tarjoaa.

Kuntayhtymä on pyrkinyt olemaan mukana sotetoimijana rahoitushauissa. Yhteistyösuunnitelmissa oltu aktiivisesti mukana, ja mielellään solmitaan lisääkin kumppanuuksia.

Osallistujia järjestöjen tapahtumiin saadaan yhteisesti markkinoimalla.

Uusi hyvinvointikeskus on valmistumassa Kauhavan keskustaan. Kauhavalta on puuttunut tiloja järjestöjen toimintaan. Uudessa keskuksessa tilat järjestöjen kohtaamiseen ja sieltä voi tiloja lainata. Perhekeskuksen tiloihin tulee kohtaamispaikka ja lisäksi kokoustiloja, joita voi käyttää myös ilta-aikaan.

Yhteistyöstä hyötyvät alueen asukkaat.

Voi myös harkita Olka-pistettä kuten Seinäjoella. Järjestöjen saaminen tukipisteeseen on kuitenkin ehkä haasteellisempaa kuin Seinäjoen pisteessä.

Puheenvuoroissa toivottiin kokoontumistiloja lähemmäs kyliä ja kaikkia kaupunginosia. Yhdessä kaupungin ja Evijärvellä kunnan kanssa tiloja pitää löytyä, vastasi Piia Kujala

Päivi Paavola vastasi, että Alahärmän palvelutoimistolla on järjestöillä mahdollista kokoontua vastikkeetta. Nuorisotiloihin liittyen hän ideoi, että nuorisotyöntekijät voisivat olla järjestöihin yhteydessä, jos nämä tahtoisivat tulla kummeiksi tai mummoiksi nuorisotiloihin ja opettaa nuorille vaikka uusia kädentaitoja.

Nuorisotiloja voisi käyttää myös päiväsaikaan kokoontumistiloina silloin, kun etsivä nuorisotyö ei tarvitse tilaa. Voi tiedustella varauksia palvelukeskuksiin ilta-aikaan ja nuorisotiloille päiväsaikaan.

Yhdessä puheenvuorossa toivottiin, että järjestöjen avustuksia pitäisi hoitaa tasapuolisemmin, esimerkiksi lumenaurauksissa ym. Invalidit ovat jääneet vaille, vaikka muualla tehdään.

Evijärven keskustaan on kyliltä matkaa keskimäärin kymmenisen kilometriä ja toimintaa on myös kylillä. Kun järjestöjen rahat eivät ole riittäneet, on kunta maksanut tilavuokria. Evijärvellä ollaan kiitollisia hyvistä tiloista, joita saa käyttöön myös korvauksetta. Laitteistoihin ja välineistöihin tarjottu myös apua. Kylissä on paikallista aktiivisuutta ja hyviä tiloja käytettäväksi. Vetäjiä vain tarvittaisiin enemmän. Vetäjä ei myöskään saa olla liian aktiivinen, pitää jakaa kaikille sektorit ja vastuuta.

Maailman ensi-iltana katsottiin Sininauha-video: Järjestöjen toimintaedellytykset moninkertaistuvat, kun yhteistyö kunnan kanssa toimii. Videon tekeminen lähti juuri siitä ajatuksesta, että pystyisimme kertomaan, kuinka hyvin järjestötoiminta sopii tukemaan kunnallisia palveluita (Nurmon Sininauha Jesse Keskinen).

Jotta Etelä-Pohjanmaasta saadaan osallistavampi, on kumppanuuspöytiin saatava kaikki tahot

Kumppanuuspöytä – osallisuuden mahdollistaja

- Yhteiskunnan eri sektoreilla toimivien toimijoiden **yhteisen** ideoinnin ja suunnittelun avulla
- Avoimeen keskusteluun ja pöydässä olevien toimijoiden **äänien** tasavertaisuuteen perustuvia **asioiden valmistelun työkalu** paremman päätöksen tekemiseksi
- Kanava, jossa asukkaiden sekä muiden toimijoiden **kokemuksen** ja **äänen** avulla voidaan tunnistaa ja etsiä **ratkaisuja** ajettiin toimintaympäristöön vaikuttaviin ilmiöihin ja haasteisiin

Kumppanuuspöydän pelisäännöt

- Koolle kutsuja kunta tai kuntayhtymä. Tarvittaessa asiantuntijoita pöydän teemojen mukaan.
- Poliittisesti sitoutumaton, ei itsenäistä päätösvaltaa. Järjestöyhdyshenkilö vastaa kumppanuuspöydässä käsiteltävien asioiden viemisestä päätösvaltaiselle taholle.
- Mahdollisuus: konkreettisia toimenpiteitä esim. asukastilaisuuksia, uusia toimintatapoja/-malleja, tapahtumia/temppauksia ja esityksiä tai aloitteita toimivaltaisille tahoille.
- Kunta voi käyttää asioiden valmisteluvaiheen informaatio ja keskustelutilaisuuksina.
- Tiedotus: kutsu kunnan nettisivulla, Leaderit ja järjestötaito
- Kokouksia pidetään tarpeen mukaan, vähintään kahdesti kertaa vuodessa.
- Muutio lähetetään osallistujille. Julkaisu kunnan nettisivulla.

1. Miten kunta mahdollistaa asukkaiden aktiivisen osallistumisen

Järjestöjen akilleen kantapää on uusien jäsenten saaminen. Sivuilta löytyvät yhteystiedot, mutta on mentävä autolla tai soitettava puhelu ja kerrottava palveluista, jotta saadaan uusia toimijoita mukaan. Mitä eläköityvät toivovat – on mentävä ääneen kysymään, jotta toiveet saadaan kuuluviin. Teams-kokoukset hyviä. Henkilökohtainen yhteydenotto erittäin tärkeää vanhuksille, vammaisille ja yksineläjille. Kimppakyytien soveltaminen tärkeää vapaaehtoistyötä, jotta yhä useammat pääsevät osalliseksi. Yhdessäolo on tärkeää, pelataan sitten vaikka bingoa tai bocciaa.

Kaikkien yhdistysten ei tarvitse olla samassa paikassa, osallistamista voi tehdä myös teemoittain. Etelä- ja Keski-Pohjanmaa ovat mukana kuljetuksiin liittyvissä hankkeissa, joista haetaan säästöä kuljetuksiin ja pyritään saamaan kimppakyydit appiin. Pääasia, että etsitään ratkaisuja siihen, ettei kuljeta peräkanaa. Kumppanuus ajaa tätäkin asiaa eteenpäin.

Evijärven kunta on järjestänyt linja-autokyytejä ennen koronaa, esimerkiksi uimahallireissuja Alajärvelle.

Myös talkoot ovat korvaamaton pointti pohjalaisille: nuoremmat traktoreilla, vanhimmat makkaraa paistamaan ja juttuja kertomaan ja kunta tarjoaa makkarat. Yhteenkuuluvaisuus ja talkoot vievät pitkälle.

Järjestöjen rooli on olla korvat ja silmät auki: kerätään myös ei-aktiivisilta tietoa toivomuksista. Muistiyhdistys tehnyt laajan kyselyn koko maakunnassa – esille tulee se, että edelleen halutaan tavata lähitapaamisissa. On opittu käyttämään etämahdollisuuksia, mutta kaikki eivät pääse virtuaaliyhteyksiin - ja vaikka osaamista olisi ollutkin, voi muistisairaudesta viedä taidot. Pitää olla vaihtoehtoisia osallistumistapoja niin sivukylille kuin kuntakeskuksiinkin. Tiedotus on aina haaste: Muistiyhdistys on järjestänyt esimerkiksi Evijärvellä sekä itsenäisesti että yhdessä omaishoitajien kanssa tilaisuuksia, mutta väkeä ei tule paikalle.

Pitäisi saada luettelo yhdistyksistä ja tiloista yhteyshenkilöineen. Ja tilat esteettömiksi!

Lista toimivista yhdistyksistä on haasteellista rakentaa, kun yhteystiedot eivät pysy ajan tasalla.

Lista pitäisi saada vuosittain päivittyväksi. Moni yhdistys unohtaa tehdä ilmoitukset jopa Patentti- ja rekisterihallitukselle.

Aisapari pitää yllä googlekarttaa kylätaloista yhteystietoineen, mutta päivitysongelmia on tässäkin. Suositellaan, että jokainen yhdistys perustaisi yhdistykselle yhteisen sähköpostiosoitteen (kuten esim. kauhavaninvalidit@gmail.com onkin) ja tunnukset siirretään aina uudelle puheenjohtajalle ja sihteerille. Näin sähköpostiosoitteet eivät vanhene toimihenkilöiden vaihtuessa.

2. Järjestöystävällinen kunta tunnistaa ja tunnustaa järjestöt tasavertaisena kumppanina.

Sanna Syrjälä:

Evijärvi on tehnyt paljon töitä jo ennen kuin järjestöystävällisyys nousut terminä käyttöön.

Koko kunnan siivouspäivä, johon osallistuvat yhdistykset, koulut ja kaikki kuntalaiset – järjestetty nelisen vuotta. Evijärvi-viikko pyöräytettiin uudelleen käyntiin – ei olisi toteutunut ilman järjestöjä. Kansainvälinen nuorten työleiri, yhdistykset vahvasti mukana. Seitsemästä maasta osallistujia ja homma toimi, vaikkei kielitaitoa aina ollutkaan. Kehittämisrahan kautta Evijärvellä on järjestetty pieniä hankintoja. Isommat ohjattu Aisaparin huomiin hakemaan rahoitusta.

Aijjoos omalla tekemisellään on tärkeä kumppani.

Järjestöyhteistyö on olennainen osa omaa työtä, jatkuvaa tekemistä. Yhdistykset osaavat tulla kunnantalolle, yhteistyö on joustavaa ja mutkatonta.

3. Järjestöystävällinen kunta nimeää järjestöyhdyshenkilön ja kutsuu järjestöt säännöllisesti koolle

Evijärven kunnassa Sanna Syrjälä on järjestöyhdyshenkilö ja hänellä tiedot myös Evijärven kokoontumistiloista sanna.syrjala@evijarvi.fi p. 040 769 9659.

Kauhavan kaupunki ei vielä ole nimennyt järjestöyhdyshenkilöä. Keskustelussa toivottiin, että

Kauhava nimeäisi järjestöyhdyshenkilön jokaiseen kaupunginosaan, koska alue on laaja ja jokaisessa kaupunginosassa on paljon toimijoita. Lisäksi todettiin, että järjestöt, joilla on toiminta-alueena koko Etelä-Pohjanmaa, 18 kuntaa, eivät välttämättä tule tasavertaisesti kohdatuksi paikallisena toimijana, koska yhdistyksen kotipaikka on muualla.

4 ja 5. Keskusteluryhmissä keskusteltiin kuntien tarjoamista tiloista ja muusta tuesta

Ryhmä 1

Aijjoos-hankkeella oli tarkoitus tehdä Jokiniemeen yhdistyksille kotoiset tilat, jossa oli kalusteet valmiina - tätä asiaa toivottiin viemään eteenpäin.

Kansalaisopisto käyttää paljon tiloja kylillä – siitä tulee yhdistyksille myös varainhankintaa vuokratuloina. Kansalaisopiston kanssa voi suunnitella myös kursseja yhteistyönä ja tuottaa näin lisää toimintaa kylätaloille ym.

Rahoitusta Kauhavalla on mahdollista saada sekä asukaslautakunnalta että muiden sektoreiden toiminta- ja kohdeavustuksina.

Korona tuottanut ongelmia, kun kuluja syntyy vaikka vuokratuloja ei kerry.

Ryhmä 2

Koronan takia Kortesjärvellä jouduttu siirtymään pois Harjulakodilta ja vanhainkodin takkahuoneelta.

Tavallinen kuntalainen ei tiedä mistä tiloja varataan ja keneltä saa avaimia. Kaupungin ja kunnan sivuille pitäisi saada listaus käytettävissä olevista tiloista.

Lehtopirtti erinomainen tila, markkinointia lisättävä.

Kauhavan Jokiniemen ”maalaismallista järjestötaloa” tulisi kehittää edelleen.

Ryhmä 3

Ryhmässä oli osallistuja Turusta, ihasteli pienen kunnan joustavaa yhteistyötä Evijärvellä.

Evijärvi tarjoaa tiloja kunnantalolta ja vanhustentalon kerhuhuoneelta + kirjaston yläkerrasta.

Kylillä toimivat yhdistykset kokoontuvat kylätaloilla.

Kumppanuutta yhdistysten välillä toivottiin myös tilojen käyttöön, esimerkiksi Kauhavan invalideilla on erinomaisena tilana Lehtopirtti, jossa on hyvä varustus ja kohtuulliseen hintaan vuokrattavissa, toimintoina digikerhoa, karaokea ym. Ääni pysyy kunnossa ja aivot tallella. Etäisyys 4 km keskustasta. Juokseviin kuluihin toivottiin kaupungin ottavan osaa, kun korona rasittaa.

Ryhmä 4

Tilakysymys on tärkeä. Kaupungilta jää tyhjiä tiloja, olisiko niitä käytettävissä? Komiat-lehden kirjoituksessa toivottiin Ylihärman koulukeskuksesta järjestötaloa. Liikkuminen on hankalaa ja siksi tiloja pitäisi olla kaikissa kaupunginosissa. Kortesjärvellä tilakysymys tällä hetkellä huutavan akuutti, tiloja on suljettu eikä mitään ole tullut tilalla. Kipeä kysymys, johon toivotaan Kauhavalta yhteistä solidaarista suhtautumista.

Toivottiin lisää tietoa siitä, mitä ideoita kuntayhtymä on saanut järjestöiltä ja kuinka yhteistyö toimii. Kaupungin kanssa ei yhteistyö aina onnistu, koska päättäjät eivät tunne kenttää. Kunnan tulisi selvittää, millaista järjestötoimintaa on olemassa ja pitää yhdistyksiin enemmän yhteyttä koko laajan Kauhavan alueella. Yhteistyö vaatii molemminpuolista toimintaa.

Sydänyhdistys ja Kauhavan reumayhdistys painottivat jäsenhankintaa sekä tiloja, joissa on mahdollisuus kokoontua säännöllisesti. Kauhavalla on vähän tiloja käytössä nyt, kun osuuspankin kerhotila ja kaupungintalo on purettu.

Evijärvellä kylien kehittämistä suunnattiin loppuvuoden ajaksi yhdistyksille koronatuoksi. Sellainen toiminta, mitä kylien kehittämistä yleensä on tehty, ei ole ollut hedelmällistä eikä mahdollistakaan koronan aikana ja siksi suunnattiin kehittämistä kiinteiden kustannusten avustuksiin.

Keskustelupalstalla kysyttiin myös, kuinka Evijärven kunta on tiedostanut pelastuspalvelujärjestöjen verkoston mahdollisuudet toimia kunnan varautumisen ja valmiuden tukena?

Vastaus: Luulen, että yhteistyötä täytyy ja voi tiivistää. Olemme saaneet uutta osaamista kunnantalon hallintopäätöksiin. Turvallisuus-, varautuminen- ja valmiusasiat kehittyvät varmasti Evijärven kunnassa uuden hallintopäällikön toimesta.

Kortesjärven nuorisotilat ovat avoinna Maanantai klo 17:00-20:00, keskiviikko klo 15:00-20.00 ja perjantai klo 18:00-21:00, muuna aikana vapaana yhdistysten käyttöön. Varauksista voi kysellä Päivi Paavolalta.

6. ja 7. Kerääkö kunta kokemuksia ja viestiä asukkailleen

Näihinkin tullut vinkkejä jo aiemmassa keskustelussa.

Soteuudistus painottaa, että asukkaiden ja kuntalaisten kokemuksia tulisi hyödyntää kehittämisessä. Pyritään tekemään, mutta onko kanavia riittävästi?

Kohderyhmään kuuluvia voisi tavoittaa esim. pestuumarkkinoiden tyyliin: kunnantalon aulassa esimerkiksi eläkeläisyhdistysten esittelypisteitä otollisissa eläkkeelle siirtymisen ajankohdissa (vuodenvaihteessa ja kesälomien jälkeen).

Järvisuudun sydänyhdistys – voisiko kunnalla olisi joku foorumi, jossa tulisi kaikki yhdistykset tietoon uusille asukkaille - ja nykyisillekin asukkaille!

Mm. Seinäjoella on ollut jokunen vuosi sitten kansalaisopistolla "kurssi" jonka nimi oli "Sit' ku on nyt". Siinä yhdistykset kävivät esittäytymässä ja kurssi oli kohdennettu erityisesti hiljakkoin eläköityneille.

Järjestömarkkinat on hyvä keino tuohon järjestöjen esittäytymiseen.

Järjestömarkkinat 2019 (kahdeksan pop-up-tapahtuman kiertue) kokosi maakunnassa yli 300 järjestöä yhteen esittelemään toimintaansa #muavarten. Kumppanuuspöytä osaltaan jatkaa silloin syntyneitä yhteistoimintaa. Myös järjestömarkkinoita on tarkoitus jatkaa koronakauden jälkeen – Evijärvellä suunnitteilla Evijärvi tuottaa -tapahtuma ja sen yhteyteen järjestömarkkinat syyskuussa.

Viestintä tärkeää. Perustiedot kuntoon ja ajan tasalle kotisivuille, some ja etenkin Facebook-sivut tärkeitä viestintäkanavia. Ei pidä unohtaa myöskään paikallislehtiä ja niiden tarjoamia tapahtumakalentereita – ne tavoittavat ison lukijakunnan!

Entä esim. alueella julkaistu palveluopas?

Lopuksi testattiin menti-sovellusta ja annettiin vastaukset seitsemään kysymykseen.

Miten järjestöystävällinen on sinun kuntasi?

Jokainen vastasi kyselyyn omaa asuinkuntaansa ajatellen.

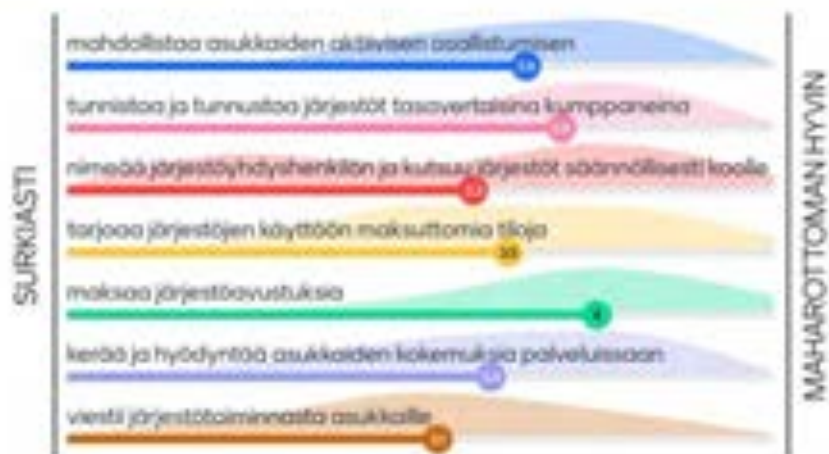
Tarja Tenkula totesi yhteenvedossa kuntien saaneen tässä kyselyssä hyvät tulokset.

Asiakaspalautetta suomalaiset antavat tavallisesti yllättävän vähän, mutta siihen kannustetaan - myös terveys- ja sosiaalipalveluista.

Tässä alla vielä vertailun vuoksi eteläpohjalaisten kuntajohtajien foorumissa tehdyn vastaavan kyselyn tulos, jossa arviot ovat vieläkin positiivisemmat. Yhteistyölle on siis edelleen tarvetta, jotta saadaan yhteinen näkemys asioista ja osataan oikealla tavalla kohentaa asukkaiden hyvinvointia.

Kuntajohtajafoorumi 26.1.2021

Miten järjestöystävällinen on sinun kuntasi?

Kumppanuuspöytätoiminta jatkuu edelleen, mutta tarkkaa ajankohtaa ei vielä ole tiedossa.

Kaksineuvoinen on seuraava koollekutsuja tässä kombinaatiossa.

Maakunnallisesti ovat seuraavat pöydät helmikuussa Alavus (17.2.), Kauhajoki, Kurikka ja Ähtäri, maaliskuussa Alajärvi, Ilmajoki ja Lapua, huhtikuussa Seinäjoki, päivämäärät tarkentuvat lähiaikoina. Uudet kierrokset käynnistyvät kuntavaalien jälkeen ja syksyllä ehkä jopa fyysisesti yhteisten pöytien äärellä.

KIITOS kaikille osallistujille!

Muistion kokosi Päivi Kultalahti/Aisapari